

Integrale kindcentra. Van visie naar uitvoeringspraktijk

Uittreksel 2018

Integrale kindcentra kennen vele verschijningsvormen en ontwikkelprocessen. In hun boek 'Integrale kindcentra. Van visie naar uitvoeringspraktijk' gaan Hans Schwartz (CAOP), Marijke Bertu (Hogeschool KPZ/ Jonge Kind Focus) en Marjan van der Maas (Expertis) in op alle onderdelen die een rol spelen in de ontstaansgeschiedenis van een integraal kindcentrum.

Terecht openen zij met de stelling dat er geen uniform integraal kindcentrum bestaat. Zij zien het IKC, als leer- en ontwikkelcentrum in vele vormen en geven aan dat die vorm afhankelijk is van de wijk of het dorp. Elke wijk of dorp vraagt om een eigen aanpak en invulling van de samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, jeugdzorg en andere lokale activiteiten en partners. De verschijningsvorm dient ook aan te sluiten bij de gezamenlijke ambitie, behoeften en wensen, van ouders, hun kinderen en andere buurtbewoners. Binnen de besturen van de Vereniging Netwerk Kindcentra wordt dan ook wel gesproken over de 4-O's. Opvang, Onderwijs, Ontmoeting en Ondersteuning (zorg).

Maar ook het IKC is 'maar' een middel. Uiteindelijke doel is natuurlijk om elk kind, vanaf geboorte een optimale ontwikkelplek te geven. Een kindcentrum met zijn eigen unieke waarde voor de ontwikkeling van dat kind, maar ook een waarde voor de maatschappelijke omgeving van het kindcentrum (ouders, de wijk, gemeente, sportverenigingen enz).

Vanuit dat 'hogere' doel is elke verschijningsvorm die daar een bijdrage aan levert natuurlijk welkom. De schrijvers gebruiken hiervoor het model uit het rapport 'Tijd om door te pakken' van de Taskforce samenwerking onderwijs en kinderopvang.

Bij een integraal kindcentrum wordt geacht dat er een vorm van samenwerking bestaat. Vanaf het model 'Face to face' is volgens de schrijvers sprake van een kindcentrum. Elk

kindcentrum zit in het proces van integratie en optimaliseren van de samenwerking om zo het optimale ontwikkelklimaat voor alle kinderen te realiseren. En met de nodige creativiteit, ondernemerschap en een duw(tje) in de rug van de (lokale) politiek is al veel mogelijk.

Samenwerkingsvorm	Toelichting
Stand alone	School en kinderopvang/peuterspeelzaal functioneren onafhankelijk. Ze bemoeien zich in principe niet met elkaar en hebben alleen contact wanneer dat hoognodig is. Er is geen sprake van samenwerking, noch inhoudelijk, noch beleidsmatig, nocht organisatorisch
Hand in hand	School en kinderopvang/peuterspeelzaal zoeken elkaar op als daar aanleiding voor is. Ze werken incidenteel samen, bijvoorbeeld in projecten. Overleg op bestuurlijk of beleidsmatig niveau is incidenteel en ad hoc
Face to face	School en kinderopvang/peuterspeelzaal werken structureel samen, op alle niveaus (bestuur, management en medewerkers)
All-in-one	School en kinderopvang/peuterspeelzaal zijn opgegaan in één organisatie met één team en één management. Pedagogisch medewerkers en leraren werken samen op de werkvloer.
Leer- en ontwikkelcentrum	School en kinderopvang/peuterspeelzaal zijn niet meer van elkaar te onderscheiden. Hier is geen sprake meer van samenwerking, maar van het aanbieden van één integraal palet van diensten in één organisatie.

Integrale kindcentra. Van visie naar uitvoeringspraktijk

Uittreksel 2018

In dit kader wordt gerefereerd aan het baanbrekende werk van Kindcentra 2020. Het boek geeft basisinformatie op alle aspecten van de ontwikkeling naar een integraal kindcentrum. Zo wordt aandacht besteed aan:

- De inrichting van de organisatie
- De arbeidsmarkt voor kinderopvang en onderwijs
- Het opleidingsstelsel en de educatieve infrastructuur
- Huisvesting en financiën
- De implementatiestrategie voor het IKC

Elk hoofdstuk is ook voorzien van één of meerdere verhalen uit de dagelijkse praktijk waardoor het theoretische aspect goed onderbouwd wordt met praktijkervaringen. Een actueel beeld van deze praktijk voorbeelden is te vinden in een downloadable bijlage. En regelmatig worden voorbeelden van werkwijze en checklists opgenomen die een prima leidraad kunnen zijn in de eigen ontdekkingstocht naar de te realiseren integrale vorm van opvang en onderwijs.

De ontdekkingstocht naar een ultieme vorm van het ontwikkelklimaat voor kinderen van 0-13 jaar is complex en uitdagend. Dit boek geeft daar echter een prima eerste inkijk in. En waar gesproken wordt over een implementatiestrategie, die veronderstelt het doornemen van een blauwdruk te zijn,

maken de auteurs duidelijk dat de werkelijkheid anders is. Elke situatie, zowel voor wat betreft de kinderen en de medewerkers, hun historie, de relatie met ouders en de plek in de wijk en met samenwerkingspartners vraagt om een andere aanpak. Echter ook duidelijk wordt dat de start begint bij jezelf. Ontdek, op basis van je eigen levenservaringen, maar ook de kennis en ervaring die je hebt opgedaan in het werken met kinderen, wat jouw toekomstbeeld is van die hybride

ontwikkelomgeving van kinderen en medewerkers. En vanuit die, vaak globale visie, ga je in gesprek met je collega's en vanuit gezamenlijk ervaren primaire drijfveren ontstaat energie, vertrouwen, zelfvertrouwen en lef om deze ontdekkingstocht tot een goed einde te maken.

Meer informatie over het boek kunt u [hier](#) vinden.

De Vereniging Netwerk Kindcentra staat met haar bestuurders, partners en ambassadeurs klaar om je bij deze tocht, op elke moment en in elke fase te voorzien van passende kennis en ervaring. Maar zorg wel dat het je 'eigen' tocht blijft.

Adrie Groot
Secretaris Vereniging Netwerk Kindcentra